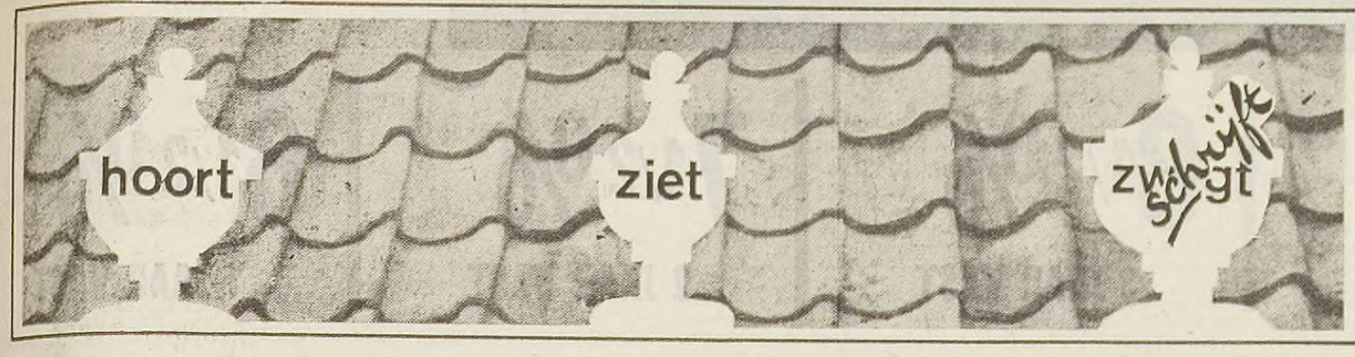


door jacques cats

Het zal vanavond stil zijn in huize Kunst aan de Generaal Winkelmanstraat in Bergen op Zoom, want tegen die tijd valt er geen enkele zeezender meer af te tappen. Jarenlang heeft de uit Middelburg afkomstige Jan Kunst zich bezig gehouden met registreren van uitzendingen van Veronica, Caroline, Atlantis, Noordzee en hoe die piraten nog meer mogen heten, maar vanaf vanavond hoeft dat niet meer. Want dan zwijgen de zeezenders.

Einde van een rumoerige hobby

Het betekent niet alleen dat het stuk minder rumoerig wordt in de ether, het houdt ook in, dat er een einde komt aan de jarenlange hobby van Jan Kunst, die van alles en nog wat heeft verzameld over de zeezenders. En dat varieert van boeken en platen vol historische opnamen, tot krantenknipsels over de zeezenders en de oorspronkelijke bouwtekening van het zendschip van radio Caroline toe.

Jan Kunst kan dus na vanavond wel dag met zijn handje zeggen tegen zijn hobby. Op sombere toon geeft hij me de tijden door, waarop de verschillende zenders de laatste adem uitblazen. Veronica gaat met z'n Nederlandstalige programma vanavond om zes uur de lucht uit, dan volgt om zeven uur radio Mi Amigo en om acht uur stopt radio Noordzee met de Nederlandstalige uitzendingen. Ze gaan nog wel tot middernacht door met Engelstalige uitzendingen. Maar dan is het ook werkelijk afgelopen, want na dat moment worden ze strafbaar



De piraten zwijgen: Jan Kunst kan wel inpakken.

Jan Kunst had uiteraard de bandrecorders scherp staan, toen radio Atlantis afgelopen zondag om twee 's middags met de Nederlandstalige programma's uit de lucht ging, want dat historische moment mocht hij natuurlijk niet missen voor zijn bandenverzameling.

Gespannen blijft de zeezenderhobbyist uit Bergen op Zoom de activiteiten van radio Caroline volgen, want de Ier O'Rahilly eigenaar van schip en zender schijnt plannen te hebben om door te gaan. In dat geval zal het een herhaling betekenen van de situatie die zich in 1967 in Engeland voordeed toen ook daar de in werking treding van een nieuwe wet het voortbestaan van de piratenzender onmogelijk maakte. Want toen was het ook Caroline die als enige doorging.

Nu moet u niet denken dat Jan Kunst zo'n swingende figuur is, die hele dagen met een draagbaar radiootje op het oor geklemd rondloopt, alle nummers van de top zoveel meezingt of fluit, en voortdurend discjockeys imiteert. Want hij is zich niet zozeer vanwege die popmuziek voor de zeezenders gaan interesseren. „Het is," zo vertelt hij, „eigenlijk allemaal voortgevloeid uit mijn hobby voor de scheepvaart. Ik heb een scheepsarchief met zo'n achtduizend foto's. En daar had ik ook de piraten bij zitten. Op een gegeven moment ben ik me meer gaan interesseren voor die zeezenders. En dat bleek nog heel wat te omvatten. In de loop van vijftien, zestien jaar zijn er wel zon' vijfentwintig zenders in de lucht geweest.

Mij interesseert zo vertelt de hobbyist uit Bergen op Zoom speciaal hoe ze zo'n schip exploiteren. Dat ze ermee de zee opgaan en commercie bedrijven. En ook het avontuurlijke van die ondernemingen spreekt mij aan. Soms merk je aan de presentatie dat die jongens op een stampend schip zitten, dat ze zich rot voelen en dat ze dan wel eens gek doen. Het kan ook best gebeuren dat zo'n zender eens even uitvalt. Nou dan komen ze even later weer terug en mompelen iets van: sorry, er zaten een paar draadjes los, maar het gaat nu weer en we hopen dat u blijft luisteren. Kijk, dat sfeertje hè, dat boeit me. Het is allemaal ongedwongen terwijl het bij die Hilversumse zenders allemaal zo gepolijst is. Dat nadeel heeft radio Veronica de laatste jaren ook gehad. Ze achten zich zacht en teveel gesettled. Daarom luisterden wij de laatste tijd ook minder naar Veronica. Ik zelf ben een hele grote fan van radio Atlantis, juist omdat het een hele jonge zender is, omdat het een zender is, die studio's in Zeeland heeft, er komt dus ook een beetje chauvinisme bij en omdat het allemaal erg gedurfd is. Bovendien boeit die zender me vanwege het feit, dat artiesten, die bij de BRT om welke reden dan ook niet terecht kunnen, via radio Atlantis een kans kregen. Via radio Atlantis heeft bijvoorbeeld Ivan Heyle furore gemaakt.

Morgenochtend gaat de 26-jarige Jan Kunst nog wel even kijken in Vlissingen, waar om tien uur het zendschip van radio Atlantis de haven zal binnenvaren met aan boord de disc-jockeys.

Een mooie gelegenheid om nog eens even wat foto's te maken voor zijn omvangrijke archief, foto's die een beeld geven van weer een stukje radiogeschiedenis. Verder zal Kunst zich nog even bezighouden met het uitdiepen van de gegevens die hij over de zeezenders heeft verzameld.

En dan is het nog geen ramp als hij die vrijetijdsbesteding bij gebrek aan nieuwe ontwikkelingen aan de kant moet doen. „Want," zo zegt de 26-jarige verkoopmanager bij Vroom & Dreesmann in Bergen op Zoom, „ik heb nog hobby's genoeg. Bovendien heb ik er wel eens over gedacht om over die zeezenders nog eens een boek te schrijven. Ik kan dus nog even vooruit"

Had u nog iets geks

Misschien mag ik bij deze nog eens even herinneren aan dat oproepje dat ik enkele weken geleden deed om eens een gekke vakantiebelevenis door te geven. Om u alvast even op weg te helpen even een voorbeeldje van zo'n merkwaardig voorval op schrift gesteld door een meneer uit Terneuzen, die het volgende verhaal doorgaf:

Daar ik een verwoed sportvisser ben, heb ik een aantal dagen van mijn vakantie aan de waterkant doorgebracht. Op een dag nam ik mijn zoontje van zes mee. Het ventje trof het, want ik had een paar keer goed beet. Trots bewaakte mijn zoontje het net dat met drie joekels van vissen al aardig vol zat. Ondertussen vroeg hij honderd uit. Op een gegeven moment was ik zo druk met mijn hengel bezig — ik dacht dat ik weer beet had — dat ik nauwelijks hoorde wat mijn zoontje vroeg. Om hem toch tevreden te stellen antwoordde ik op zijn vraag hoe lang de vissen moeten zijn om ze mee naar huis te mogen nemen: minstens een halve meter.

Dat had ik niet moeten doen. Want even later hoorde ik een grote plons. Toen ik opkeek waar dat geluid vandaan kwam zag ik dat mijn zoontje, die drie joekels als ondermaatse vis weer terug in het water had gegooid...

Als u ook zo'n merkwaardige vakantiebelevenis hebt te melden houd ik mij graag aanbevolen. Even een briefje naar: Hoort, Ziet Schrijft, PZC-Vlissingen en de zaak komt terecht.

HET EINDE VAN DE PIRATENZENDERS: de platendraaiers van 'Radio Caroline' hebben op 31 augustus 1967 ook al een afscheidsfeestje aan boord moeten geven: 's nachts om 00.00 uur moest het schip, dat toen bij het eiland Man lag, uit de ether tengevolge van het in werking treden van een nieuwe wet, die het voortbestaan van de piratenzender onmogelijk maakte.



BIESHEUVEL EN DE OPENHEID

Zoals de zaken er thans voorstaan is Biesheuvel een zeer serieuze kandidaat voor de post van commissaris der koningin (cdk) in onze provincie. In de PZC van 17 augustus jl. wijdde Kantlijn-schrijver daaraan een beschouwing die een opsomming bevatte van de argumenten die een benoeming van Biesheuvel zouden kunnen verklaren. Zoals in de 18e eeuw de regentenfamilies de winstgevende baantjes bij toerbeurt onderling verdeelden, zo verdelen nu de politieke partijen de posten van burgemeester en commissaris der koningin. Een fraaie indruk kan dat niet maken. Maar goed, tot op heden zij het zo.

Toch kan men zich in gemoede afvragen of Biesheuvel ooit in zijn stoutste dromen heeft gedacht aan een functie als commissaris der koningin in Zeeland. Men krijgt wel vaak de indruk — zo ook nu — dat het ambt van commissaris der koningin dienst doet als werkverschaffing voor gevallen ministers. Natuurlijk zijn er ex-ministers die uit volle overtuiging zo'n functie aanvaarden maar in dit geval komt die gedacht echt niet spontaan op. Het is maar al te bekend dat Biesheuvel met pijn afscheid heeft genomen van de landspolitiek en een benoeming in Zeeland nauwelijks kan ambiëren. Enig bewijs in die richting controleert hoegenaamd dan ook. Mocht hij onverhoeds toch verschijnen dan zal hij gewoontegetrouw reppen over de 'eer' en de 'uitdaging' die de benoeming voor hem betekenen, want zulke strijkages horen erbij als het zoete gevedel van een symphonie-orkest op de achtergrond bij een romantische liefdes-scène.

In Den Haag schijnt er ook nog steeds een reële angst te bestaan voor een terugkeer van Biesheuvel in de landspolitiek. Om aan die dreiging een eind te maken zou een vertrek van Biesheuvel naar Zeeland velen welkom zijn. Dat is natuurlijk best mogelijk, maar wat hebben de Zeeuwen te maken met de angsten van de Haagse politici? In spanning wacht men af of Biesheuvel bereid is zich tegen heug en meug te laten verbannen naar Zeeland. Over respect voor Zeeland hoeven we dan niet eens meer te praten.

Vanuit louter negatieve argumentaties wordt in Den Haag beslist over een zaak die voor Zeeland een positieve betekenis heeft en van het hoogste belang is. Maar nu de Zeeuwse benoeming eenmaal voorwerp is van een voortdurende koehandel is het zaak rekening te houden met de eventuele komst van Biesheuvel. Een levenslustige, opgeruimde commissaris, wiens lach zal weergalmen door de gewelven aan het Abdijplein, hoeven we in hem niet te begroeten. Daarvoor wortelt zijn mogelijke benoeming in teveel bitterheid.

Niet alleen in voornoemde Kantlijn maar ook elders heeft Biesheuvel een bekwaam man. Dat is natuurlijk wel het minste waarvan we bij een benoeming op dat niveau mogen uitgaan en zo'n kwalificatie kan nauwelijks nog gelden als bijzondere aanbeveling die niet geldt voor een andere kandidaat. Veel wezenlijker is de vraag in dienst van welke belangen die bekwaamheden worden gesteld.

Op nationaal vlak is Biesheuvel een overtuigd voorstander van samenwerking met de VVD. Dat is onbetwistbaar ieders recht, maar deze voorkeur is dermate ongenuanceerd gebleken dat de AR tot op de grondvesten trilde en slechts schijnbaar is de rust hersteld. Voor algeheel herstel is de deportatie van Biesheuvel noodzakelijk. Als minister-president is Biesheuvel door zijn wijze van leiding geven niet in staat gebleken een team bij elkaar te houden en te kunnen zorgen voor een prettige werksfeer. Hij heeft bij die gelegenheid onvoldoende blijk gegeven van eigenschappen die een voorwaarde zijn om leiding te geven in een collegiaal samenwerkend college. Of dat nu beter zou gaan is een geheel open vraag. De prognose is slecht.

Veel concreter en ook interessanter is de vraag wat Biesheuvel denkt te doen met de commissariaten die hij in het bedrijfsleven vervult en waarvan hij er meer heeft dan vingers aan één hand. De uitspringer vormt het commissariaat bij Unilver. Waar Zeeland diverse voedings- en gemotmiddelenindustrieën telt, ontstaat een onmogelijke postie. Ook het OGEM-commissariaat kan moeilijkheden opleveren. Zo juist bijvoorbeeld heeft OGEM een Brabantse bouwonderneming overgenomen. Trouwens om welke commissariaten het ook gaat, het is onaanvaardbaar. Als het AKZO is moet men bedenken dat dit concern zich sterk heeft verzet tegen de vestiging van Hoechst in Zeeland. Als het een oliemaatschappij zou zijn, hoe gaat het dan met de pompstations aan onze wegen? En een brouwerij met zijn wegrestaurants? Het kan gewoon niet. Men zou zelfs de schijn niet kunnen vermijden. Om Amerikaanse toestanden te voorkomen is het noodzakelijk omwille van de zuiverheid van bestuur deae commissariaten af te stoten en zich uitsluitend te beperken tot de functie van commissaris der koningin.

Een commissaris der koningin mag nooit de verdachtmaking op zich laden dat hij opteedt als de vertegenwoordiger van het grote bedrijfsleven, die in zijn nevenfunctie van commissaris der koningin pionierswerk verzet in de regio Zeeland, waarbij hem van overheidswege een riante tweede woning in het Abdijcomplex ter beschikking staat in het absolute centrum van Middelburg. De eerste industrialisatiegolf heeft de Zeeuwen met schrik geleerd wat een 'grootschalige' oplossing betekent. Aan nieuwe propagandisten daarvan bestaat geen behoefte.

Op grond van al het voorgaande zijn diverse vragen te formuleren waarop alleen kandidaat-commissaris Biesheuvel een antwoord zal kunnen geven. Dat is goed mogelijk want het toeval wil dat Biesheuvel in 1968 voorzitter werd van de "Commissie heroriëntatie overheidsvoorlichting', waarvan in 1970 het rapport verscheen getiteld 'Openbaarheid, openheid'. Waarin zelfs een ontwerp-wet openbaarheid van bestuur.

Het rapport ademt een geest die men helemaal niet van Biesheuvel zou verwachten. In het rapport wordt gekozen voor het openbaarheidsprincipe in plaats van het alom heersende principe van de geheimhouding, dankzij welke omschakeling 'de burgers minder gekweld zal worden door machteloosheid' (bl. 202). Verder: „het openbaarheidsbeginsel (moet) als een vanzelfsprekendheid worden aanvaard" (bl. 61). Het rapport beperkt zich wel tot de centrale overheid maar 'zij (de commissie) meent niet dat de bepleite openbaarheid niet voor overige publiekrechtelijke organen zou moeten gelden (inleiding). Het rapport maakt onderscheid tussen openheid en openbaarheid. „Openbaarheid duidt op een rechtstoestand, openheid op een gezindheid'.. „De commissie hoopt dat alle overheidsfunctionarissen van hoog en laag zich door deze mentaliteit van openheid willen laten leiden" (Inleiding). „Het ontwerp van wet openbaarheid leent zich voor spoedige indiening bij de statenpgeneraal. Zij (de commissie) dringt met kracht op het laatste aan".

Mits Biesheuvel het geloof trouw blijft dat spreekt uit voorgaande citaten mogen we een bevredigende beantwoording van onze vragen tegemoet zien. Toch bekruipt ons nu enige twijfel want de historie wil dat Biesheuvel, niet eens zoveel later, zelf premier werd en allerminst de haast aan de dag legde bij de indiening van zijn wet openbaarheid die hij wel verwachtte van zijn voorganger. Zijn wekelijks tv-interviews muntten veelal uit door nietszeggendheid en geheimhouding. De toeschouwer moet wel de indruk hebben gekregen dat Biesheuvel zal uitblijven en slechts Barend voor een kleine groep aan de uiterste top van overheid en bedrijfsleven. Zonder al te veel overtuiging op antwoord — maar men kan nooit weten — hier dan toch een aantal vragen. Misschien blijft Biesheuvel nu wel trouw aan de mentaliteit van zijn rapport.

1. Heeft Biesheuvel echt wel zin om naar Zeeland te komen?
2. Is Biesheuvel bereid zijn inkomsten en machtsposities te vermelden uit zijn nevenfuncties?
3. Is Biesheuvel bereid omwille van de zuiverheid van bestuur zich uitsluitend te beperken tot het ambt van commissaris der koningin?

Vooral de beantwoording van de derde vraag is van veel belang want ondanks de roep tot openheid zegt het rapport (bl. 66): „Anderzijds is denkbaar dat zowel particulieren als overheid bij geheimhouding gebaat zijn. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij subsidiëring van een bepaalde industriële vestiging door de overheid".

Of hier geheimhouding is geboden kan ik niet beoordelen, maar wel valt te vrezen voor een commissaris der koningin die zijn belangen verweeft met die van het bedrijfsleven. Zeeland heeft recht op een commissaris der koningin die vanuit een wezenlijke ambitie bereid is zijn provincie te dienen en wiens belangen boven alle twijfel verheven zijn. Dat houdt tevens in dat Zeeland niet misbruikt mag worden ter oplossing van partijpolitieke problemen in Den Haag.

G. B. Schoenmakers,
Spanjaardstraat 37,
Middelburg.

lezers schrijven

GEEN WERK? WEL WERK!

Het geeft reden tot denken, dat enerzijds door verschillende bedrijven, met name in de metaalsector, pogingen worden gedaan Engelse arbeidskrachten aan te trekken, anderzijds gevreesd wordt voor de werkloosheid van zo'n 40.000 jongeren, schoolverlaters.

Dit brengt voor hen de nodige problemen mee en doet tevens een beroep op de werkloosheidsuitkeringen. De verhoudingen zijn wat dat betreft wél scheef!

Hoe is het mogelijk dat Engels personeel in Nederlandse bedrijven tewerkgesteld wordt en tegelijk voor het lanterfanteren van zo'n 180.000 werklozen tegen het eind van dit jaar gevreesd wordt? Dit aantal, zo verwacht men, zal snel stijgen.

Ik geloof dat dit gedeeltelijk te wijten is aan de instelling van veel ouderen en ook jongeren t.o.v. het werken met de handen.

Men wil nl., dat de jeugd, de kinderen, 'doorleren' en dit dan vooral in richtingen zoals havo en mavo. Daarna is men in ieder geval verzekerd van een 'wit boord', zo redeneert de wat oudere generatie; de jongeren, die dan vaak a.h.w. gedwongen worden om deze vormen van onderwijs te volgen denken, als puntje bij paaltje komt, zo ongeveer in dezelfde trant. Men is wars van het 'vuile handen maken'. Nu is het nog steeds zo, dat juist vuile handen maken, het staan achter een draaibank, timmeren, tekeninglezen etc. vaak een gedegen opleiding en vakmanschap impliceert. Zoals gezegd is het vooral de metaalindustrie, montagebedrijven etc. (De Schelde in Vlissingen, de orders voor de bouw van series fregatten) om geschoolde mensen zitten te springen. In dit verband wordt dan met 'geschoold' niet bedoeld iemand die ingewikkelde Latijnse zinsconstructies uiteen kan rafelen of iets afweet van de vaderlandse letterkunde; daar heeft men achter de werkbank in de regel niets aan, maar iemand die een hamer, een schuifmaat en dergelijke kan hanteren en een degelijk werkstuk kan maken. Het chronisch tekort aan arbeidskrachten speelt trouwens ook in de textiel-industrie. Het bestuur van de katoen-, rayon-, linnen- en jute-industrie, merkte onlangs o.a. het volgende op: „de dure machines van tegenwoordig vragen trouwens geschoolde mensen, liefst lts-ers". Bijna een kwart van het personeel van de KRL-industrie bestaat uit buitenlandse werknemers.

Overigens is dit misschien ook te wijten aan het feit, dat Nederlandse werknemers een grote hekel blijken te hebben aan de drie-ploegendienst. Men moest eens om 5 uur 's morgens uit bed komen!

Het bovenstaande illustreert wel, dat in veel gezinnen een ander standpunt t.a.v. de handenarbeid moet komen. Er zal kritiek geleverd moeten worden op de gedachte dat men straks 'op rozen zit', wanneer men met een mavo (overigens wordt zelfs deze onderwijsvorm tegenwoordig al laag aangeslagen, die is te 'gewoon'!), havo- en gymnasiumdiploma kan zwaaien. Het zal niet waar zijn! (voor duizenden studenten is een plaats op de universiteiten en hogescholen, straks nog minder in de maatschappij). Het lager beroepsonderwijs voor al zal aan de grote vraag moeten voldoen. Hopelijk zullen vele ouders (en jongeren) in gaan zien, dat dit onderwijs de basis vormt van een gedegen vakopleiding en een goed beloonde baan in de toekomst. Een pluspunt daarbij is dat ons bedrijfsleven dan weer voldoende mensen kan krijgen die letterlijk en figuurlijk de handen uit de mouwen durven en kunnen steken! Die tenminste een duur machinepark kunnen onderhouden. Ruim 60 procent van de basisschoolleerlingen stroomt door naar vwo, havo en mavo. Het is te hopen dat dit over enige tijd niet resulteert in een toenemende jeugdcriminaliteit — en ontevredenheid onder de jongeren. Teren op de werkloosheidskas op je 17de of 18de jaar werkt dit echter wel in de hand!

Joh. de Rijke,
Vlissingen.

(ADVERTENTIE)

OPTIEK - FOTO - FILM

Optica

Lange Vorst 57-63 - Goes
Telefoon 01100-7251.

Stichting Z.O.M.A.

Laat de stichting ZOMA, nu eindelijk eens komen met een gespecificeerde verantwoording van inkomsten en uitgaven over de afgelopen twee jaar. Valse voorlichting heeft nog nooit anders dan spijt en desillusie gebracht. Wanneer men overheidsgelden en bijdragen van donateurs bestemd voor amateurs, o.a. gaat betalen aan beroepskrachten, misbruikt men dit geld. Wanneer men via de publiciteitsmedia bijna paginagroot laat verkondigen dat men medewerking gaat verlenen aan bijv. een kerst-inn en dan één dag voor Kerstmis laconiek via de telefoon laat weten niet te zullen komen, dan verspeelt men 'goodwill.' Wanneer men zegt een poging te zullen ondernemen het tekort van ruim vijftienduizend gulden te gaan verkleinen door het geven van uitvoeringen op bescheiden schaal gedurende het toeristische seizoen en er wordt geen noot gezongen, dan getuigt dit van een minachting voor gemeenschap en donateurs. ZOMA had en heeft, naar ik hoop prachtig materiaal, wanneer dit geleid wordt door een democratisch bestuur met een 'gezonde' zakelijke mentaliteit, dan moet het zeer eenvoudig zijn om met enkele uitvoeringen als zuivere amateurs gebracht een groot succes te boeken en daardoor snel uit de rode cijfers te komen. Laat 'ZOMA' eens in Breskens of IJzendijke gaan praten om te weten wat men daar onder gemeenschapszin verstaat.

Van Jelgerhuis
Aardenburg

Vroeger met pensioen

In de PZC van 20 augustus 1974 stond een heel verhaal over de steeds toenemende en steeds nijpender wordende werkeloosheid. Het is wel typisch, als men op onze leeftijd in de ww raakt, men niet meer aan 't werk komt praktisch. Als men dan z'n inkomstenbriefje iedere week invult, dan draait het je voor de ogen of men passende arbeid is aangeboden, en of men dat heeft geweigerd, en waarom?

Ook is er een tendens van; ik zal gek wezen; ik zal voor plus minus zoveel meer gaan werken, dan ik in de ww heb. Mijns inziens wordt dat door de bedrijfsverenigingen zelf gestimuleerd. Ook wordt er aan verschillende dingen te weinig aandacht besteed. Zo stond er in de P.Z.C. van 8-9-'73 een advertentie dat men kan solliciteren naar meteropnemers (PZEM, WMZ enz.) leeftijd tot 45 jaar. Als men dan boven 45 jaar te oud is, laten ze dan de pensioenfondsen niet spekken, maar laat regering, vakbeweging en bedrijfsleven, de pensioengerechtigde leeftijd op 62 of 63 jaar stellen. Dan kwamen er zeker wat arbeidsplaatsen vrij voor de jeugd, en gepast of niet, daar zou ook wel weer een middel op zijn. Hoevelen worden geen 65 jaar? Ik geloof, dat het tijd wordt dat daar eens aandacht aan besteed gaat worden en dat men de pensioengerechtigde leeftijd 2 à 3 jaar omlaag haalt. (en verplicht). Dan zouden de werknemers misschien meer genieten van hun gestorte premies, dan wanneer het in recreatie en gebouwen wordt opgesoupeerd. De werkeloosheid, zou er m.i.z. een beetje door worden verlicht.

C. Welleman,
Torendijk, 67,
Kortgene

Spaar onze paddestoelen

Paddestoelen spelen een belangrijke rol in de natuur. Ze maken van allerlei plantaardige en dierlijke resten weer voedsel, wat geschikt is voor andere planten. Daarom kunnen ze nergens, maar zeker in een bos niet, gemist worden. Nu de herfst weer voor de deur staat en op vele scholen de paddestoelen in de lessen aan de orde komen, richt men vaak een tentoonstelling in, waarbij diverse paddestoelensoorten veelvuldig gebruikt worden. Ook wordt er vaak verlangd, dat de leerlingen zelf een 'herfststukje' maken.

Dit, op zich belangrijke hulpmiddel om kinderen dichter bij de natuur te brengen, kost echter zoveel paddestoelen, dat ernstige verstoring van de afbraakprocessen in bos en veld gevreesd moet worden. Daarom mogen wij een beroep doen op een ieder, het plukken van paddestoelen tot een minimum te beperken of bij voorkeur geheel achterwege te laten.

Vogelwacht De Steltkluut

Lege concertzaal

Naar aanleiding van uw artikel over de lege concertzaal, wil ik hierbij ook mijn mening geven. Ook mijn verbazing dat geen concert dit seizoen wordt gegeven in deze vernieuwde zaal welke tot vandaar dicht is geweest.

Zo ik, het krantenartikel lezende, hebben wij dit te danken aan een werkcomité ZVU-Middelburg. Volgens mevr. Beinema-Pars, lid werkcomité, is een groot orkest passé. Daarom is het najaarsconcert in Vlissingen, in de kerk, met onmogelijke stoelen, zo druk bezocht. Evenzo in Goes. Heb deze concerten zelf bijgewoond, en kreeg toen geen idee, dat deze concerten passé waren. Of zijn deze concerten concurrentie voor het semi-prof 'Zeeuws Orkest'??? Wetende, dat leden hiervan weer zitting hebben in het werkcomit-ZVU. Ik zal wederom in oktober naar Goes moeten, om te kunnen genieten van een prachtig concert met een groot orkest, wetende dat in mijn eigen stad een prachtig zalencomplex van 4 miljoen gulden ongebruikt staat.

J. G. Francke
Kl. Vlaanderen 78
Niddelburg

Het socialisme

Levensduurte terwijl de grondstoffen van voeding en kleding goedkoop zijn en soms verliesgevend voor de producent, muntontwaarding, werkeloosheid en straatoproer, dat zijn de kenmerken, de vrucht en het gevolg van het socialisme. Aan de vrucht kent men de boom.

Die excessen worden, ook door de christelijke partijen in de hand gewerkt. Een der oorzaken van dit al is, dat de vakbond van het fundament is losgeslagen. Zonder grootspraak of bevoorrecht te zijn kan men stellen dat de land- en tuinbouw het fundament en moeder is van alle bedrijfsleven, omdat zij met hun grondstoffen de industrie eerst moeten voeden en kleden. De industrie is op zichzelf een grote zegen, is hoe groots en voornaam ook, maar een middel om gevoed en gekleed te worden terwijl de landbouw het doel is van het menselijk bestaan. Het is een van God gegeven natuurwet en wanneer de boer met een afgebeden en regenrijk produkt gesteund moet worden, dan is dat een bewijs dat we door schijnheiligen geregeerd worden die het beter willen weten hoe het moet. Het socialisme heeft in 't verleden van overvloed van land- en tuinbouwprodukten de grootste armoe veroorzaakt, waardoor boer en boerenarbeider de eerste slachtoffers waren. Het is ook altijd afgestraft geweest door levensduurte en industriële werkeloosheid. Wanneer het socialisme met zijn gevoelloos en materialistische levensbeschouwing echte welvaart kan scheppen, dan is het tijd dat we de kerk sluiten en dan moet men bij hen in de leer gaan. De kerk wordt nooit gesloten, want van een gevoelloos en in wezen schijnheilig stelsel komt men uiteindelijk bedrogen uit.

H. Smits,
Lange Noordweg 3,
Borssele.